

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 25/2024
11.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Гордане Којић, Александра Степановића и Тајане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Милосављевића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 27/16 – Кв По1 192/24 од 01.04.2024. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 118/24 од 23.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 11.07.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Милосављевића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 27/16 – Кв По1 192/24 од 01.04.2024. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 118/24 од 23.04.2024. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 27/16 – Кв По1 192/24 од 01.04.2024. године одбијен је као неоснован предлог браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Милосављевића од 30.01.2024. године да се укине привремена мера обезбеђења одузимања имовинске користи одређена решењем истог суда К По1 18/13 – Кв По1 787/13 од 05.11.2013. године.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 118/24 од 23.04.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Милосављевића изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Милосављевић, због повреде кривичног закона из члана 439. ЗКП, с тим што из садржине захтева произилази да се ради о тачки 3) наведене одредбе, са предлогом да Врховни суд утврди да је поднети захтев основан и да је побијаним решењима повређен закон, те да иста у целини преиначи или укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, оспорава законитост побијаних решења и наводи да је у конкретном случају и то у ситуацији када су након одређивања привремене мере обезбеђења одузимања имовинске користи, наступиле околности које су од утицаја на постојање и законитост привремене мере, обзиром да је окривљени на основу вештачења две комисије судских вештака, због болести, оглашен трајно неспособним за учествовање у кривичном поступку и поступак је правноснажно окончан доношењем решења којим је суд на основу одредбе члана 416. став 1. тачка 3) ЗКП, одбацио оптужбе против окривљеног, суд морао да укине одређену привремену меру, без обзира што поступак против окривљеног није обустављен или окончан доношењем одбијајуће или ослобађајуће пресуде, како то наводи нижестепени суд у побијаном решењу. У вези са тим, бранилац наводи, да је суд доносећи побијана решења, потпуно игнорисао чињеницу да је поступак према окривљеном, у коме му је одређена наведена привремена мера, правноснажно окончан и да је то разлог за укидање исте, поступајући на тај начин у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, као и одредбом члана 34. Устава РС, на који начин правноснажну одлуку претвара у неку врсту казне према окривљеном, иако исти није правноснажно осуђено лице.

По налажењу Врховног суда овакви наводи из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, су неосновани.

Према стању у списима, оптужницама Јавног тужиоца за организовани криминал Кто 1/13 од 30.04.2013. године, 02.07.2013. године и 26.09.2013. године и Кто 15/14 од 25.04.2014. године, које су измењене актом Јавног тужиоца за организовани криминал Кто 1/13 од 14.02.2020. године, окривљеном АА стављено је на терет извршење продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика.

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 18/13 – Кв По1 787/13 од 05.11.2013. године, исправљено решењем од 07.11.2019. године, на основу одредбе члана 540. ЗКП и члана 293. Закона о извршењу и обезбеђењу, према окривљеном АА је одређена привремена мера обезбеђења одузимања имовинске користи до износа наведеног у изреци тог решења, којом је окривљеном забрањено да располаже имовином таксативно наведеном у решењу и наложено банкама да окривљеном и другим лицима ускрате исплату са рачуна окривљеног, наведених у том решењу. Тим решењем одређено је да ће привремена мера обезбеђења трајати до правноснажног окончања кривичног поступка односно до момента када окривљени достави доказ о уплати новчаног износа на име имовинске користи прибављене извршењем кривичног дела одређеног правноснажном пресудом или када буде правноснажно ослобођен од оптужбе, у односу на њега буде одбијена оптужба или се поступак због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика, обустави.

По оцени Врховног суда, побијаним првостепеним решењем јасно је одређено до када има трајати привремена мера обезбеђења одузимања имовинске користи која је изречена окривљеном.

Надаље из списка произилази да су решењем Вишег суда у Београду К По1 27/16 од 03.11.2023. године, одбачене у односу на окривљеног АА оптужнице Јавног тужиоца за организовани криминал Кто 1/13 од 30.04.2013. године, 02.07.2013. године и 26.09.2013. године и Кто 15/14 од 25.04.2014. године, које су измењене актом Јавног тужиоца за организовани криминал Кто 1/13 од 14.02.2020. године, из разлога што је код окривљеног наступила тешка болест због које трајно не може учествовати у кривичном поступку, након чега је бранилац окривљеног поднеском од 30.01.2024. године предложио да се привремена мера одређена према окривљеном напред наведеним решењем, укине.

Из наведеног, дакле, произилази да у конкретном случају поступак према окривљеном АА није окончан доношењем правноснажне ослобађајуће пресуде или пресуде којом се оптужба одбија нити је према окривљеном поступак правноснажно обустављен, већ је према окривљеном оптужба одбачена, због трајне неспособности учешћа у кривичном поступку, услед болести, која околност, по оцени Врховног суда, а супротно наводима браниоца, не представља промењену околност која је од утицаја на постојање и законитост привремене мере обезбеђења одузимања имовинске користи која је одређена окривљеном, у смислу члана 291. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу.

У вези са тим, Врховни суд налази, да је правилан став нижестепеног суда, да и поред јасног законског одређења појма „трајна“ у смислу неспособности окривљеног да учествује у поступку, та неспособност је у конкретном случају, релативног карактера, имајући у виду да сходно одредби члана 417. став 1. тачка 2) ЗКП, постоји могућност да се на захтев овлашћеног тужиоца, кривични поступак у коме је решењем оптужница одбачена настави када престану разлози који трајно спречавају вођење кривичног поступка.

Налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 439. тачка 3. ЗКП, како се то захтевом браниоца окривљеног АА указује, Врховни суд је исти одбио као неоснован.

Осталим наводима захтева, бранилац окривљеног оспорава разлоге побијаних одлука, што по оцени Врховног суда представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, међутим како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, то се Врховни суд у разматрање и оцену ових навода захтева браниоца окривљеног није упуштао.

С обзиром на то да уз захтев за заштиту законитости, бранилац окривљеног АА није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни суд није упуштао ни у оцену навода браниоца да је приликом доношења побијаних решења дошло до повреде Уставом загарантованог права из члана 34. Устава Републике Србије.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је донео одлуку као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**